

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 17. Tribulationis varis fructus, & præmia. Ex Veteri &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

Clamor filiorum Israel venit ad me. Ex. 1. 9. Vide, quid faciat afflictio: compellit invocare Deum. Cornelius hic.

Job Deum benedixit, non felix, sed miser.

Virga tua, & baculus tuus; ipsa me consolata sunt. Psal. 22. 4. Virga pertinet ad iustitiam, & fortitudinem, Domini Salvatoris; sicut Psal. 44. 7. dicitur: *Virga directio- nis, virga regni tui.* Baculus ad adiutorium humanum respicit: quod & pes ipse cautè de- figitur, & totum corpus nisi desuper incum- bentium sustentatur. Sed videamus, quem- admodum nos utraque consolari poterunt, cum res omnino diversæ sint: baculum quip- pe non est dubium consolari, qui ad opem ferendam humanæ semper imbecillitati assu- mitur. De virga quid dicemus? quæ percu- tit, affligit, & vitia nostra iudiciaria potesta- te castigat? Consolatur planè & ipsa Fideles; quando eos ad viam Domini, adhibitâ emen- datione, perducit. Nam rectè consolari dici- mus omne, quod adjuvat; est ad tempus nos pro sua distinctione contristat. Unde Hebr. 12. 11. *omnis disciplina in presenti, vide- tur quidem non esse gaudii, sed mœroris: pos- tea autem fructum affert pacatissimum* &c. Casiodorus hic.

Sacrificium DEO Spiritus contribulatus. Psal. 50. 19. In tantum prodest tribulatio Christiani, ut per hanc Spiritus noster DEO sacrificium fiat. B. Fulgentius ep. 7. ad Ve- nantiam de pœnitentia

Et locutum est os meum in tribulatione mea. Psal. 65. 14. Quid locutum? holocausta medullata offeram tibi. v. 15.

In die tribulationis meae Deum exquisi- sivi. 76. 3.

Cum occideret eos, querebant eum. Psal. 77. 34.

Tribulatio, & angustia, invenerunt me. Psal. 118. 143. quali perquirant hominem. Ideo: *mandata tua meditatio mea est;* sci- licet ad servandum. S. Vinc. Ferr. f. 6. D. 16. Trinit.

Ad Dominum, cum tribularer, clama- vi. Psal. 119. 1.

Factus est Dominus velut inimicus. Thren. 2. 5. Mirâ dispensatione temperat sententiam severitatis; dum quasi, & non ex toto, inimi- cus dicitur. Quia, etsi eam videatur deferere in manibus hostium, & affligere aliquoties in tantum, ut penitus destituta credatur: non de crudelitate inimicitiarum fortè venit, si se de- mum converterit, sed de providentia pietatis, ut ad eum flagellata redeat. S. Pascha- sius, hic.

Ex Novo, & Patribus.

Ecce princeps unus accessit, & adorabat eum. Matth. 9. 18. S. Marcus 5. 22. ait, non solum adorasse, sed etiam ad pedes ejus provolutum. Quid hunc principem sic hu- miliavit? non dubium, quin maxima illa ca- lamitas, quâ premebatur. Hic est primus calamitatum fructus. Diez D. 23. Pent. c. 1. *Rehantibus Sacra. Tom. II.*

Tum maximè Deus ex memoria hominum elabitur, cum beneficiis ejus fruenter hono- rem dare divinæ indulgentiæ deberent. At verò, si quæ necessitas gravis prelerit, tunc Deum recordantur. Lactantius l. 2. institut.

§. XVI.

Tribulatio facit suspirare cœlum.

Urgebantque Egyptii populum exire de terra velociter. Exod. 12. 33. Compel- lunt nos exire de Egypto præsentis vitæ habi- tadores; scilicet tribulationes, morbi, pauper- tas, mors ipsa; faciuntque nos sic ambulare ad terram promissionis. de Rampelgis Mundus.

Pondus, & latera, iudicia Domini. Prov. 16. 11. Sicut tribulationes: has enim iustò ju- diciò ita librat Deus; ut viribus hominis tum naturæ, tum gratiæ, congruant, ac ferendo sint. Rursum, sicut in libra, si in una bilance pondus imponas, altera prius depressa attolli- tur: sic Deus onus tribulationis corpori im- ponit, ut mens, prius in terram depressa, sese elevet ad Deum, & amorem cœlestem. Cor- nelius hic.

Ventus elevans fluctus.

§. XVII.

Tribulationis varii fructus, & præmia.

Ex Veteri, & Novo.

Quare negligitis? Gen. 42. 1. Quæres: quâ ratione Joseph tam diu incognitus mansit in Egypto, putâ viginti tribus annis; ita de se ni- hil unquam nuntiârit Patri, adeo propter se mœ- renti. Cur hoc ita fieri, & celari, voluit Deus? Respondeo, quia Deus hoc quasi purgatorium mœroris voluit dari Jacobo, ob levitiam ejus quæ- dam peccata: tum quia nimis, & cum invidia fratrum, amaverat Josephum. Solet enim Deus nimios Sanctorum, circa rem, vel personam ali- quam, amores hœc modò per adversa, quasi vi- num injectâ aquâ temperare. Itâ S. Aug. f. 82. de temp. apud Cornelium hic.

Non introducet is hos populos &c. Num. 20. 12. Fuit hoc insignis pœna, & mortificatio, Moyfi; quod terram præmissam, adeo concupi- tam, videre non potuerit: quodq; Ducatus sui longissimi, & molestissimi, sine ac fructu, fru- stratus fuerit. Cornelius hic.

Habui menses vacuos, & noctes laboriosas e- numeravi mihi. Job. 7. 3. In hac vita quædâ la- boriosa sunt, quædam vacua; quædam verò vacua simul, & laboriosa. Amore quippe Conditoris, præsentis vitæ tribulationibus exerceri, laborio- sum quidem est; sed vacuum non est. Amore autem sæculi, voluptatibus solvi; vacuum qui- dem est, sed non laboriosum. Amore verò ejus- dem sæculi adversa aliqua pati; & vacuum si- mul est, & laboriosum: quia ex adversitate mens afficitur: & remunerationis præmiò non reple- tur. In his itaque S. Ecclesia, qui in ea positi adhuc voluptatibus disfluunt, & proinde fru- ctu boni operis non ditantur; menses vacuos ducunt: in his verò, qui æternis desideriiis dediti,

LII

Mundi

Mundi hujus ad versa patiuntur; laboriosas notes enumerat &c. S. Gregor. mor. l. 8. hic.

Honestavit illum in laboribus. Sap. 10. 10. Græc. *ditavit cum in arumnis.*

Ex Patribus, & aliis.

Horrorem operis fructus excusat: ululans ille, & gemens, & mugiens, inter manus medicum; postmodum eandem mercede cumulabit, & artifices optimas prædicabit, & sævas jam negabit. Tertull. c. 5. Adv. Gnost.

Ut caro mollibus, sic anima duris, nutritur: illam blanda refovent, hanc aspera exercent: illa delectationibus pascitur; hæc amaritudinibus vegetatur &c. S. Gregor. mor. l. 10. c. 13.

Nisi tentat; nec corona: nisi certamina; nec præmia: nisi studia; nec honores: nisi tribulatio; nec remissio: nisi hyems; nec æstas, S. Chrysost. hom. 4. ad pop.

Sicut firmas arbores ventorum impetus irruens, & undique jactans, non evellit; sed & solidiores, ac firmiores his incurfibus reddit: sic & animam sanctam, & pie viventem, tentationum incurfus, & tribulationum non supplantant; atque etiam ad majorem patientiam præparant. S. Chrysost. ibid.

Prosperitas laqueus est; culter incidens hunc laqueum adversitas. Guigo de tranquill. animi c. 14.

Nusquam secuta est anima Christiana, nisi in adversis. Idem 16.

§. XVIII.

Tribulatio parva, & brevis.

Num. 1.

Figura, & Symbola.

Ex Veteri.

Generatione autem quartâ revertentur huc. Gen. 15. 16. Prænuuntiabat Dominus Abraham amico suo; quod posteri ejus quadringentos annos in dura captivitate exacturi, demum verò in terram promissionis reversuri essent, dicens: *generatione &c.* Hoc ad consolandum illum dixit; quod calamitates non perpetuò futuræ: habent enim levamen miserie, quæ finem habent. S. Hieron. ep. 36. nihil longum, quod finem habet. Didacus Nis. l. 4. c. 9. Vitæ Abr.

Divides eam minutatim &c. Levit. 2. 6. Optima est ferendæ tribulationis exhortatio, dum suades; nec longam, nec multiplicem, fore. Unde allegorizans Galfridus, oblationem simulæ in sartagine fixæ, sed minutatim dividendæ, & oleo superfundendæ, sic scribit: oportet molestiâ alicujus gravioris tribulationis afflicto, velut in sartagine fixo, solò oleo abundantioris consolationis subvenire; nè cremari incipias. Hæc divide minutatim. Dico autem, nè sicut quosdam insipienter interdum facere novimus ipse tibi dies, & annos, & longa tempora, coacerves; tanquam simul omnia debeas sustinere, quæ simul nequeunt provenire. Sufficiat magis dici malitia sua: ut considerans, quia non confurget duplex tribulatio, fixuram dividat minutatim, Ramirez in ep. 2.

Calix in manu Domini vini mei plenus misco. Pl. 74. 9. Sunt multæ proprietates calicis, quare præfens tribulatio calici comparatur: quia, ut scyphus pauca capit, id est, mensura parva est. Rom. 8. 18. *non sunt condigne.* Tegitur cooperculò pulchrò, id est, spe vitæ æternæ. Lætificat. Rom. 5. 3. *gloriamur in tribulationibus.* Hugo Card. hic.

Torrentem pertransiit anima nostra. Pl. 123. 5. Haberi non debet calamitas; si aut transiit, aut pertransiit à nobis. Oliva fer. 2. Pasch. Dicitur adversitas torrens. Hugo Card. in Ecclæ. 1. 5.

Oritur sol, & occidit. Ecclæ. 1. 5. quia brevis est omnis adversitas præfens, quæ pro Domino sustinetur, respectu præmii, quod meretur. Hugo Card. hic.

Fasciculus myrrhæ. Cant. 1. 12. Myrrhæ, amara res, dura, & aspera, tribulationem significat. Ea sibi Dilecti causâ imminere propiciens, gratulabunda loquitur: *fasciculus myrrhæ.* Non fascem, sed *fasciculum*. Dilectum dicit; quod leve præ amore ipsius ducat, quid laboris imminet, & doloris. Bene *fasciculus*: quia *parvulus natus est nobis*: bene *fasciculus*; quia *non sunt condigne passionibus hujus temporis &c.* Erit quandoque nobis ingens cumulus gloriæ, qui modo est fasciculus myrrhæ, S. Bernardus f. 43. in Cant.

Ex Novo.

Erat enim contrarius ventus. Matth. 14. 24. Hòc significatur; quod post Christi Ascensionem S. Ecclesia in hoc Mundo multa adversa esset passura. Eusebius Gallicanus hom. in Sabbatho post Cin.

Potestis bibere calicem? Matth. 20. 22. Citò bibitur, quod infunditur calici: sic passio velociter transit. Et, quod liquidum est, dilabitur; & passio tota fluit. Quod mensuram habet, perpetuum esse non potest: calix autem mensurata est potio. Sim. Cass. l. 7. c. 29.

Mulier, cum parit, tristitiam habet quia venit hora ejus &c. Joan. 16. 21. Tristitia parturientis brevis est; gaudium verò ex filio nato diuturnum. Per horam denotatur brevis dolor. Chrysost., Theophylactus. Euthym., Bonavent. notant, quod Christus tempus Passionis, & mortis suæ, comparat parturitioni; Resurrectionem verò gaudio post partum. Sylveira hic.

Trans torrentem Cedron. Joan. 18. 1. Volens ire in hortum, per quem paradus intelligitur, transit per torrentem, id est, per tribulationem, & crucem. Dicitur *torrentis*: quia cum impetu, & citò, transit. Hugo Card. hic. Torrentis subitam, & defluentem citò, tribulationem insinuat: non enim durabilia sunt Mundi mala in aliquo. Defluxit torrens tribulationum, Apostolorum, & Martyrum: defluxit torrens persecutionum Imperatorum, adversantium omnium Regi Christo. Sim. Cass. l. 13. c. 8.

Ex Patribus.

Persecutiones sunt grandines, & torrentes; & quæcunque alia, subita sunt, & temporalia: quæ